

Nostre Ideal

PUBLICACIÓ MENSUAL DE CULTURA

Redacció i Administració:
Jaume I, 98

Número solt 15 cts. — Subscripció
anual 1'50 ptes. — Subscripció men-
sual amb dret als sorteigs de llibres
1 pta.

Dels treballs publicats en són
responsables llurs autors

La nostra situació

Era tan greu i perillosa la qüestió del règim plantejada a Espanya que era una preocupació que pesava sobre tots els ciutadans de criteri que es preocupen de la marxa del país.

Gràcies a Déu hem pogut donar el tomb d'una manera feliç. Una revolució podia ésser el començament d'una guerra civil: sang vessada abundantment, la devastació, l'empobriment i la ruïna d'Espanya i per això nosaltres la temíem i creiem més patriòtic treballar de moment, per a modificar la Monarquia, que sotmetre el país a una prova perillosíssima. Espanya, però, ha donat a tot el món un bell exemple resolent una qüestió de l'única manera que l'han de resoldre els pobles civilitzats: per mitjà de l'expressió de la voluntat popular.

Nosaltres, per a fer més fàcil i comprensible l'explicació de la nostra posició davant el nou règim, anem a retallar abans textos publicats en aquestes planes sobre aquest problema.

Dèiem el 28 de setembre passat:

«Fins ara, diem nosaltres, la Monarquia actual, no s'ha mostrat gaire propícia a satisfer les aspiracions de Catalunya. Una sola concessió que ens havia fet, la Mancomunitat, ens la va prendre en el temps de la Dictadura. En el Palau de la Generalitat de Barcelona, davant dels alcaldes dictatorials de Catalunya, foren pronunciades unes paraules que ofengueren els sentiments dels catalans. Amb la implantació d'una República federal el nostre plet quedava automàticament resolt. Però... aquest canvi tan bonic en teoria és practicable? La Monarquia compta amb una gran força material, la major part de l'exèrcit i amb una gran força moral, l'esperit tradicionalment monàrquic de la raça castellana. En aquesta hora el pes que representem no pot fer decantar la balança. Tant és que el tirem, doncs, a un plat com a l'altre. I si a Espanya tenim Monarquia per anys,

com ha reconegut el president d'Acció Catalana senyor Nicolau d'Olwer, si hem d'obtenir una concessió per ara ha d'ésser d'aquest règim. Els republicans, de moment, sols poden donar-nos moltes promeses.»

I el 26 d'octubre:

«Dèiem des d'aquestes planes, uns cinc anys enrera, a l'explicar les característiques de les diferents formes de govern, que per a nosaltres el sistema republicà és el preferible però que ens havíem de guardar bé de donar a les formes de govern una importància que no tenen; que el bon o mal govern dels pobles depèn gairebé exclusivament de la major o menor educació política dels seus ciutadans.»

En parlar d'unes notes del nostre Cambó, dèiem en el nostre número del 27 de desembre:

«En la qüestió de la forma de govern a la qual donen molts una excessiva importància, declara que ni creu amb la consubstancialitat de la Monarquia amb Espanya ni en la de la llibertat i la justícia amb la República, sinó que considera que l'elecció entre les dues fórmules deu decidir-se tenint únicament en compte els avantatges de cada una d'elles per a un país determinat en un moment determinat de la seva història, excloent-ne l'eventualitat i les incertes derivacions del canvi, mentre fets i circumstàncies de major importància no l'imposessin.»

I en el del 24 de gener d'aquest any:

«S'ha dit i repetit que hi ha avui a Espanya un gran ambient republicà. Que n'hi ha més que no n'hi havia en 1923 és ben notori, però també sembla que no és prou dens per a imposar-se. La conducta dels republicans ens ho demostra. Han provat de fer una revolució per a portar la República i aquest intent els ha fracassat i els ha fracassat principalment perquè no ha trobat en el poble el calor necessari. Al determinar-se a fer ús de la força armada per a portar un canvi de règim han demostrat no creure prou en la popularitat del seu moviment. Quan un desig és sentit per la gran

majoria del poble es demostra con demostra la seva generalitat el moviment solidari de Catalunya, abassegant la quasi totalitat de la representació parlamentària, lluitant contra tots els caciquismes.

Sembla que a tots els demòcrates hauria d'alegrar-nos de que el primer de març sigui cridat després de tant temps d'haver prescindit d'ell, el poble a elegir els seus representants en el govern de la cosa pública. Els republicans, però, demostren no sentir cap illusió per aquestes eleccions i quan diuen que seran les més brutes que haurem vist i parlen i tot de no prendre-hi part donen prova de què es veuen perduda la partida. Però hem de recordar-los que en l'any 1923, lluitant contra la més gran i bruta oposició del Poder públic, com en van ésser bona mostra les illegalitats comeses en el nostre districte contra En Trias, els regionalistes obtingueren la meitat de la representació parlamentària de Catalunya. Quan un partit té una força real i és ben dirigit sap imposar-se en la lluita electoral.»

En el número del passat febrer.

«Qualsevol ciutadà dels pobles més avançats d'Europa que pari una mica d'atenció a la política espanyola actual s'estranyarà, ben segur, que parlant-se de convocar, havent-se convocat i tot unes eleccions generals, no s'espera el resultat d'aquestes eleccions, és a dir, no s'espera conèixer la voluntat del poble per a saber com s'ha de resoldre la qüestió República o Monarquia.

Perquè els pobles que han assolit un alt grau d'educació política saben regir-se per les normes d'una vera democràcia, i en ells resulta ja passada de moda la resolució dels seus greus conflictes interns per mitjà de lluites armades, de situacions de força i de revolucions. En ell, per mitjà de referendum o d'eleccions, el poble és encarregat de decidir-ho.

Així, si Espanya estigués al mateix nivell, caldria esperar només que se celebrassin les eleccions, fos qui fos qui les convoqués i qui les presidís, per a saber quina és, respecte la forma de govern, la voluntat del poble espanyol, per a acatar-la tot-hom i respectar-la.»

«Valdria més que els republicans, enlloc de provar de fer revolucions, sense peresa i amb constància, mirassin de despertar i conquistar aquests districtes adormits i, un cop conscients i conquistats ens portessin, en unes eleccions, sense causar trastorns perjudicials al país, la República. Aquest triomf fóra la millor prova de què Espanya estaria preparada per a governar-se pel règim re-

publicà, i aleshores fóra segur l'èxit i bon resultat d'aquest sistema de govern.»

I ahir va fer un mes:

«Nosaltres som demòcrates també. Volem que sigui el poble qui amb el seu vot decideixi qui l'ha de governar i per això no ens fan goig els projectes de revolució dels que voldrien conquistar el poder per mitjà de la força i de la violència. El resultat immediat d'una revolució, és quasi segur, fóra una nova dictadura republicana o monàrquica... i el poble podria veure's per temps privat encara d'intervenir en el seu govern.

I quan sigui arribada verament l'hora de l'adveniment d'una República d'ordre; quan les circumstàncies la imposin no serà pas amb l'oposició nostra, perquè nosaltres creiem que tant sota una República com sota una Monarquia un poble té sempre el govern que es mereix.»

* * *

La República ha vingut i després de llegir el que sobre aquest sistema de govern havíem ja dit nosaltres, el lector ja haurà endevinat quina haurà d'ésser dintre el nou règim la nostra conducta.

Veurem amb molt gust que acabi de consolidar-se la República; de moment, encara que el Govern interí no sigui del nostre color, l'ajudarem perquè pugui mantenir l'ordre i quan s'hagin format els nous partits catalans apoiarem d'aquests el que més defensi els interessos de la nostra terra, la justícia, l'ordre i la moralitat.

En els interessos democràtics moderns, una República o una Monarquia constitucional donen bon resultat si els ciutadans es preocupen seriosament de la cosa pública. «Re», nom llatí de cosa, i «pública» és l'etimologia de la paraula República. Per això nosaltres, sense dir-nos republicans com abans no ens dèiem monàrquics, diem amb tot el cor: treballem per la República!

Reflexions

Els fets sembla que van a provar el que ja nosaltres crèiem: l'avantatge per a Catalunya de l'existència de partits catalanistes diferents que mirassin els uns d'obtenir l'Autonomia de la Monarquia si aquesta continuava i altres de la República, si aquesta venia.

Ara, verament, seria una grossa dificultat si la major part del catalanisme estigués representat per la Lliga, però si els vots dels republicans haguessin estat només per a treure triomfants una seixantena de diputats republicans com nosaltres crèiem i també molts republicans, és a dir, si les provín-

cies de l'interior no haguessin respost, com mai no havien respost a cap moviment popular, aleshores hauria estat un avantatge que la Lliga hagués representat una bona part de Catalunya, per a fer complir la promesa que havia fet fer al Govern caigut, de concedir l'Autonomia.

No sabríem penedir-nos de la nostra actitud darrera: la prenguérem per patriotisme; obtinguérem algunes concessions, encara que petites, positives; salvàrem una eventualitat per Catalunya i el nostre pes no ha mancat pas en la balança per a fer la balançada d'ara.

* * *

Ossorio Gallardo ha declarat que, contra el que ell esperava, ho confessa sincerament, el Govern que acaba de caure s'ha portat molt dignament i imparcialment en les eleccions.

Així ho reconeix tothom.

Rovira i Virgili, diu lleialment que aquesta sinceritat electoral desacostumada en el Govern, s'ha degut a la intervenció dels homes de la Lliga.

Es hora ja que se'ns comenci a fer una mica de justícia als regionalistes!

L'Autonomia a Catalunya

Com el desaparegut Govern estan els membres del Govern provisional compromesos a concedir l'Autonomia de Catalunya pel pacte de Sant Sebastià.

Més que la proclamació de la República espanyola aquesta és la veritable qüestió per a la nostra terra i molts catalans sembla que no hi parin la deguda atenció, car poc en parlen i poc els entusiasma. Tenim entès que el senyor Rosés també féu aquesta observació en el seu discurs a la plaça.

Com se sap, el senyor Macià proclamà pel seu compte la República catalana a Barcelona, formant part integrant de la República federal espanyola i avui ja tenim un Govern provisional de la República catalana, de la següent composició:

Presidència, Francesc Macià; Política, Ventura Gassol; Instrucció, Rafel Campalans; Defensa, Joan Casanovas; Economia i Treball, Serra i Moret; Obres Públiques, Vidal Rossell; Finances, Casimir Giralt; Comunicacions, Manuel Carrasco.

Aquest Govern s'ha possessonat ja de la Universitat i de l'Audiència i exerceix ja el Poder a Catalunya.

El senyor Carrasco ha anat a Madrid per a posar en relació a la República catalana amb l'espanyola, i es diu si els ministres senyors Ferran de los Ríos i Marcellí Domingo es dirigeixen o es dirigiran a Barcelona per tal d'aclarir la situació creada pel senyor Macià.

Cal que els regionalistes, encara que no tinguem participació en aquest Govern Provisional de Catalunya (no ens hi volen, segons tenim entès), l'apoiem en tot i per tot, perquè representa en aquests moments a Catalunya i a l'ordre i per ajudar-lo a fer reconèixer de Madrid la màxima intensitat i la màxima extensió d'autonomia per a Catalunya.

Sorteig per als nostres subscriptors

Disset Premis

Tindrà lloc el tercer diumenge del mes de maig prenent per base els números dels rebuts de subscripció del mes d'abril.

PREMIS

Primer: «La Dansa a Catalunya», per Aureli Campmany.

Segon: «Fets d'armes de Catalunya», per Bernat Boades.

Tercer: «Lo Rondellaire», per Maspons i Labrós.

Quart i cinquè: «Com cal auxiliar un ferit», per Pere Gabarró.

Del sisè al desè: «Com es fa un testament», per F. Maspons i Anglasesell.

De l'onzè al dissetè: «La Civilització», pel doctor Jaume Balmes.

En el número vinent donarem compte del resultat del sorteig d'avui. Abans ja haurem entregat els premis als interessats.

NOTICIARI

Dijous passat era el dia senyalat per assignar a Granollers l'escriptura d'adquisició del terreny per a la Biblioteca Popular.

L'ex-Alcalde, el nostre amic Sr. Vicens Camp, tenia ja les 5000 ptes. a punt per anar-hi.

Es de suposar que el nou Ajuntament no la deixarà pas córrer.

Sense la nostra oposició com ja saben els nostres lectors sortiren triomfants els vuit candidats republicans més quatre més que n'hagueren de cercar.

Han elegit per Alcalde el Sr. Feliu Tura.

Des d'aquestes planes seguirem l'actuació d'aquest Ajuntament republicà per alabar-li tot el que faci de beneficis per Mollet i combatre-li, sense passió tot el que faci de perjudicial i ens agradaria poder fer tant lo primer que arribéssim a semblar uns seus partidaris.

L'Ajuntament que ha acabat ha deixat en caixa 10913'81 pessetes més 5000 ptes. que tenia l'Alcalde Sr. Camp per a pagar el terreny per a la Biblioteca dijous passat a Granollers i unes 4000 ptes. que té l'apoderat de l'Ajuntament a Barcelona que ha cobrat d'Hisenda. En total unes 21000 pessetes.

Se'ns ha dit que el Secretari de l'Ajuntament Sr. Alsina ha avisat al Sr. Alcalde que cessarà en el seu càrrec el dia 30 d'aquest mes, però que s'ofereix a continuar fins que sigui nomenat el seu substitut.

Gaseoses i Sifons

CREUS

Són les millors

Paulí Ballús

Cirurgià - Dentista

Especialitat en dentadures,

— ponts i dents d'or —

Visita cada dia de 8 a 9 del vespre

Diumenges de 9 a 12 del matí

Mollet: Carrer de Barcelona, 3 pral.

A Barcelona: Rambla de les Flors, 7 pral.

Col·legi de Sant Jaume

Classes de nit i a hores convingudes

Berenguer III, 198 (Can Petit)

Director: Jaume Tosquella

URALITA

MADRID

Plaça Salesas, 10

BARCELONA

Plaça A. López, 15

Teules de 2'50 m. i de 1'85 m. per 1'14 m.

Teules de 1'20 m. llarg per 75 cm. ample

Canons per a desaiguar des de 6 fins a 25 cm. diàm.

Canalons per a recullir aigües, de varies amplades i llargades

Dipòsits des de 60 fins a 1000 litres de cabuda

Exigiu sempre la marca de garantia

URALITA que porten totes les planxes

Agència i Magatzem de Mollet
Ocivari Tapias + Jaume I, 76 i 82

Xarop Hipofosfats

FOZ

De bon gust i resultats immillorables

Els adobs i matèries per a fer-ne de la casa

«Abonos Espinás, S. A.»

els trobareu a

CAN VILARROSAL

Hostal «LA MARINETTE»

Granja / / Cafè - Bar Centre d'Esports

Salvador Llavina

P. Mercadal - Tel. 40

MOLLET